

“స్వైర విహార ధీరలగు పారసలోచనలున్న చోటికిన్
బోరన లాతివారు చొర బూనినచో రసభంగ మంచు, నే
జేరక పువ్వు దీవియల చెంతనె సిల్పి లతాంగి రూపుక
న్నారగ జూచి వచ్చితి, నహంబులు హోంబిక!
నీకు దెల్పగన్”

“సారసలోచనలు-అంటే” అని కుమారాహలంగా
అడిగింది మాధవి.

“క్రీడా పర్యతం మీద నందనోద్యాం. అక్కడ
చక్కని వీణానాదం. అది వాయిస్తున్నది మరో చూసి
రమ్మని చెలికాడ్చి వసరాజు పంపించాడు. తన చెలికత్తెల
మధ్యన కూర్చుని పాడుతోంది అందాల గణిక. ఆమె మధుర సంగీతం
మనోహరంగా ఉంది...అంటూ చెలికాడు వర్ణించాడు. అది తెల్పు
కదా!” అని అడిగాడు వేణుగోపాల్.

“పువ్వుల తీగల మాటు నుంచి అంతా చూసి వచ్చాను. కాని, నేను వాళ్ల దగ్గరకి
వెళ్లలేదు. ఎందుకంటే వాళ్లు సారసలోచనలు. అంటే, వాళ్లల్లో వాళ్లు బాగా చనువు
వున్నవాళ్లు. నేను పోతే రసభంగమవుతుంది-అన్నాడు చెలికాడు. దీనికే మరో అర్థం
ఉంది. సారసలోచనలు-అన్నమాటలో ‘రస’ అన్నపదం తీసేస్తే సారలోచనలు-అవు
తుంది. అంటే, ‘ఎవడ్రా వీడు! సిగ్గులేకుండా మనమున్న చోటికి వచ్చాడు’-అని వాళ్ల
నుకుంటారుట. అప్పుడూ రసభంగమవుతుంది-అంటాడు చెలికాడు. వసుచ
రిత్ర నిండా ఇటువంటి చమత్కారాలే!”

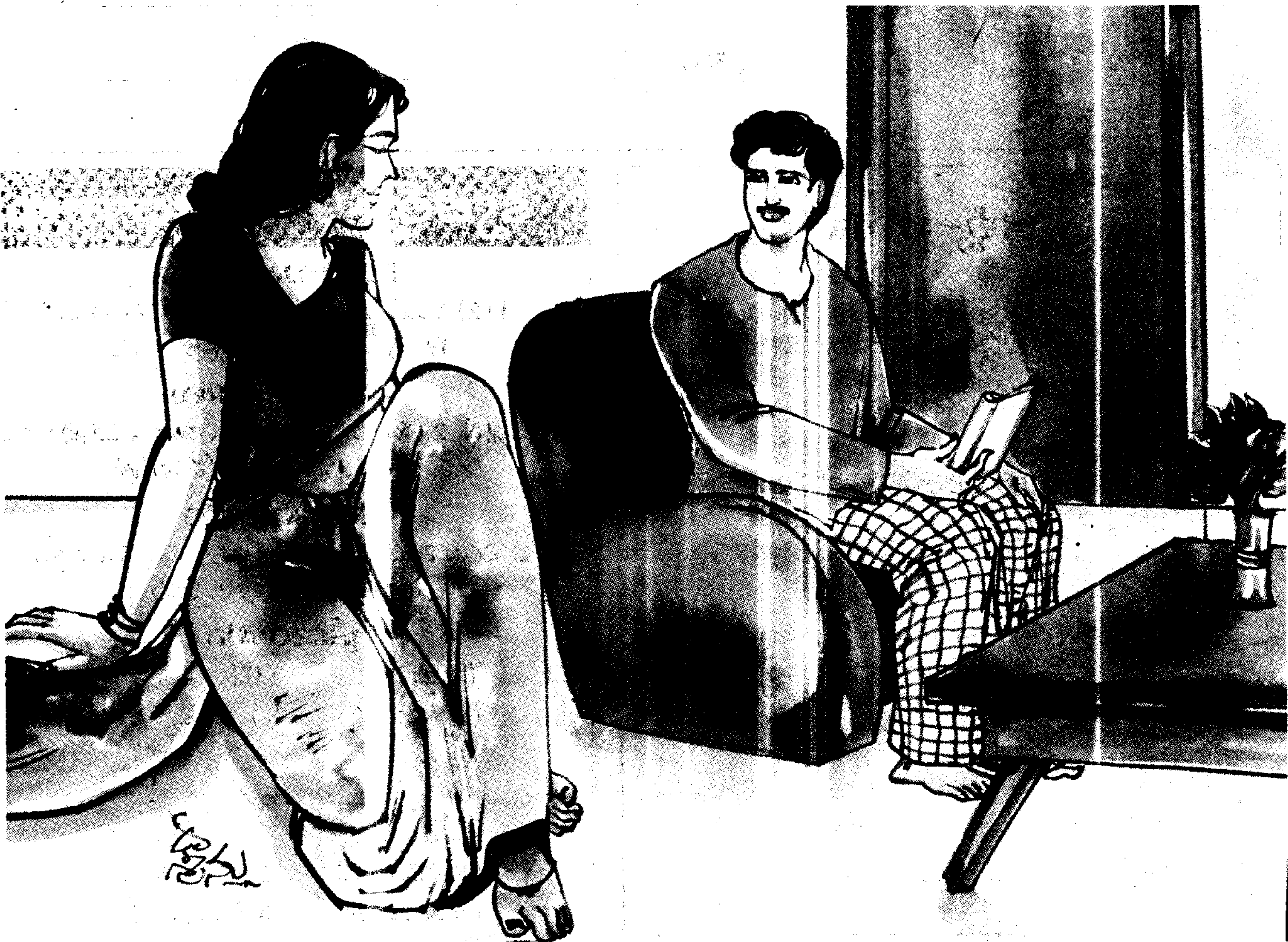
‘అనిర్వచనీయమైన ఈ క్షణం నాకోటి నాడుల దారుల్లో విరసిన,
మధురానుభూతిని ఎలా చెప్పగలను?’ అన్నట్టు కన్నార్పకుండా
చూసింది ఆమె.

“ఎమిటాలోచిస్తున్నావు?” అంటూ నవ్వాడతడు.

‘కవి ఓ ఒడ్డున-శ్రోత మరో ఒడ్డున. మధ్యన భాష్యకారుడు
నంతెనలా లేకపోతే రసస్రవంతిని దాటటం సంభవమేనా?’ అని
ఆమె కనిపించిందిట.

సారసలోచనలు

అజంతా శిల్పానికి అద్దాలు దిద్దుతూ కాళ్లు ఎదుచుకుని-ఓ చేయి నేల కాన్పు
కుని వయారంగా కూర్చున్న ఆ ముద్ద
రాలు తల వూపింది.

నిత్య నితాంత కావ్యరమణీ రమణీయ రసాను సాంగత్యంలో గుండెలు పులకరిం
చేలా రస నిర్ఘరి నృత్యం చేసినట్టు అనిపిం
చిందతనికి.

తటవర్తి రామచంద్రరావు

అమె పొంగి పులకరించింది. వెలుగులు వెలుగింది. అతనిలో కమ్మని కవిత రురులు ప్రవహించాయి. రసానుభూతులు జలకాలం కాాయి.

కాలం ఎంత గడిచిందో- ఎలా గడిచిందో స్పష్టమవుతుంది. భుజం మీద స్పర్శకి ఉలిక్కిపడ్డాడతను.

“మాధవి వెళ్లిపోయింది. ఇంకా మీరు భూమికి రాలేదు” అని మేలమాడింది కమల.

“అసూయా?” అని నవ్వాడతను.

“కాదు. హెచ్చరిక! నాకు తెలిక అడుగుతా...”

“నీకు తెల్సినా అడుగుతావులే?”

“వేళాకోళం కాదు. అన్నీ మాధవికి అంత ఇదిగో చెప్పాలా?”

“అమె నా విద్యార్థి. తెలియనిది అడిగింది, తెలియదే చెప్పాను. అంతే!”

“హద్దులు దాటితే ఆపాయం. ఆపై మీ ఇష్టం”

“నీకన్నీ ఒట్టి భయాలు...” అని అన్నాడేకాని, పది రోజుల తర్వాత... కమల ఏదో పండక్కి పుట్టింటికెళ్లిన మూడోనాడు... వేణుగో పాల్ ఇంట్లో ఒక్కడూ ఉండగా... చలచల్లని పాలవెల్లిలో జాబిల్లి మల్లెమొగ్గలు వెదజల్లినట్టు, సోగకన్నులరాణి మూగచూపులతో రాగాల తీగలై సాగినట్టు- ఇట్టే వచ్చింది. ఓ కాగితం మడత అతని చేతుల్లో పెట్టి అట్టే వెళ్లిపోయింది.

మాస్టారు!

యుగయుగాలు మీ కోసం వెదికాను. మీకోసమే ఎదురుచూశాను. మిమ్మల్నే క్షణాన మొదటిసారి చూశానో నన్ను నేను మరిచాను.

ఈనాటి చంద్రుణ్ణి మరచిపోలేను. ఏనాటి అర్థాలో పొంగిపోలిస్తున్నాడు. ఈ తారలు తోరణాలై నా అనుభూతి పండుగలో పాల్గొంటున్నాయి. ఈ గాలి ఏ పూల సందేశాలు మోసుకు వచ్చిందో ఎక్కడో ఎప్పుడో నేను పారేసుకున్న మధు మాసాన్ని గుర్తుకు తెస్తూ ఉంది.

ఇది పన్నీటిలో కడిగిన క్షణం. ఇది గీతికలో తడిసింది. సంద్య! ఒక వేయి పరిమళాలు వేయి గుసగుసలు వేయి రంగు రంగులు.. నాకంక ఇది ఒక ఇంద్రజాలం!

మీరే నా చందమామై నా ఇంద్రియాల గెన్నెలనింపాలి. వెన్నెల నింపినట్టు అనుభూతి. నా నాడుల్లో రక్తం ఉత్తుంగ తరంగితమై ఉప్పొంగుతుంటే- ఉరకలు వేసే నా హృదయం నవ వసంతగానం ఆలపిస్తోంది.

ఈ పాట మీ కోసమే- ఈ మనసు మీ కోసమే. నాకు మీ మనసులో కాస్త చోటివ్వరూ!
-మాధవి!

కమల భయపెట్టినట్టే అయింది. కథ ఇంత దూరం వస్తుందని తన వూహకు రాలేదు. మాధవికి ఎంత తెగింపు! అతని గుండెలు పడడలాడాయి. ముచ్చెమటలు పోశాయి.

నయం!

కమల ఇంట్లో లేదు. లేకపోతే, ఈపాటికి తన్నో దుమ్మే దులిపేసేది. రంగారావుకి చూపిస్తే? ఛ! ‘మీ చెల్లెలు నాకీ ప్రేమలేఖ వ్రాసింది’ అని అతనితో ఎలా చెప్పగలడు? పోనీ సుభద్రకి చెప్పితే? ‘క్లాసు పాఠాలు చెప్పటానికి పంపిస్తే ప్రేమపాఠాలు నేర్చుతు

న్నావా మహాశయా?’ అని తనని అమె తూర్పారబట్టదూ!

తనెలాంటి భ్రమలూ అమెకు కల్గించలేదని... వీళ్లని నమ్మించటం ఎలా?

ఇప్పుడేం చేయాలి?

ఆ రాత్రంతా ఆలోచిస్తూనే ఉన్నాడు. చివరకి మాధవికే నచ్చచెప్పాలని నిర్ణయించుకుని ఓ తెల్లవారుఝామున నిద్రలోకి జారాడు.

అమె మర్నాడు అదే వేళకు వచ్చింది. జడనిండా పూలు తురుముకుని సౌందర్యం బరువుతో శరీరం తూగిపోతూ, కోర్కెల బరువుతో మనస్సు ఊగిపోతూ ఆశల బరువుతో కనురెప్పలు అర్ధనిమీలితం చేసుకు చూసింది.

ఏదో అడగబోయాడు. ఏదీ అడగలేక వెలతెలబోతూ చూశాడు.

“ఈ పూలు మీ పూజకే” అని దోసెడు పూలు అతని ముందు ఒలకబోసింది.

“తప్పు మాధవీ! తప్పు నువ్వు చేస్తున్నది తప్పు” అని అతికష్టంమీద అనగలిగాడు.

“గుండెల్లో గులాబీలు పూయించుకుని కన్నుల్లో తేనెలారింపజేయగల శక్తి ప్రేమకి ఉంది అని మీరోసారన్నారు. మిమ్మల్ని ప్రేమించడం తప్పా?”

“తప్పే. ముమ్మాటికీ తప్పే. పెళ్లయినవాణ్ణి, పరాయివాణ్ణి...”

అతనికి దగ్గరగా వచ్చి అతని కుర్చీ ముందు నేలమీద కుప్పగా కూలబడి “మీరు నన్ను పెళ్లి చేసుకుంటే మీరిక పరాయివారు కాదుకదా!” అంది.

అతను గతుక్కుమన్నాడు.

“నిజంగా నీకేదో పిచ్చి పట్టింది”

అమె ముసిముసిగా నవ్వింది.

“ఎందుకు నవ్వుతావు?” అన్నాడు కోపాన్ని తెచ్చి పెట్టుకుంటూ.

“నాకు పట్టిన పిచ్చేదో మీకు తెల్సిపోయింది. అందుకు.”

“నీకెలా చెప్పాలో ...?” తనకర్థం కానట్టు తల విదిలించాడు అతను.

“నా కళ్లల్లోకి చూసి చెప్పండి. నేనంటే మీకు ప్రేమలేదా?” అని మరి దగ్గరికి వచ్చింది.

అతని వొళ్ళు రుల్లుమంది. మెల్లమెల్లగా తనకేదో అయిపోతున్నట్టు... అతను ఒళ్ళు మర్చిపోయాడు. మరుక్షణం ఏమయ్యేదో... ఇంతలో “మాధవీ!” అన్న పిలుపు వీధి గుమ్మంలో వినిపించి అతను ఉలిక్కిపడ్డాడు.

“మీ వదిన” అన్నాడు కంగారుగా.

మాధవి పైకి లేచి మురిపెంగా నవ్వింది “వదినకు చెప్పనా?”

“చెబుతావా? ఏమని చెబుతావు? నేనేం చేసానని?” అన్నాడు గబుక్కున పైకి లేస్తూ.

“చేసింది నేనేనని చెబుతానులండి” అని మాధవి పరిహాసంగా నవ్వింది.

అతను గుటకలు మ్రింగుతుండగా సుభద్ర లోపలకు వచ్చి “నమస్కారమండీ! మా మాధవి చదువు ఎలా సాగుతోంది?” అని పలకరించింది.

అతని ముఖం ఎందుకు వెలవెలబోతోందో అమెకర్థం కాలేదు. వాళ్ళని మార్చి మార్చి చూసింది.

“కమలక్క ఊళ్ళో లేదుగా. ఆయన వంట చేసుకుంటానంటేను... సాయం చేయనా అని అంటున్నా” అంది మాధవి ఏమాత్రం తొణక్కుండా.

“అబ్బే...” అని బలవంతంగా నవ్వు తెచ్చి పెట్టుకున్నాడతను.

“సాయం చేస్తే తప్పేముందండి...” అవీ ఇవీ మాట్లాడి భర్త రంగారావు ఇంకా ఇంటికి రాలేదని, పిల్లలు ఎక్కడికో అడుకోవడానికి వెళ్లారని, మాధవి వాళ్ళ మేనత్త వచ్చిందని... అమెను పిల్చుకుపోవడానికి తనే రావాల్సి వచ్చిందని చెప్పింది సుభద్ర.

ఎవరి ఆయుష్షు ఎక్కువ?

బిటిషు జన్మ శాస్త్రవేత్తలు కొన్ని రకాల వార్మ్స్ మీద పరిశోధనలు నిర్వహించి ఈ విషయాన్ని ధ్రువీకరించారు. వైవేతే ఆడపురుగుల కోసం, ఆహారం కోసం ఇతర మగ పురుగులతో పోటీకి దిగాలూ వాటి జీవనకాలం ఆడపురుగులతో పోలిస్తే తగ్గిపోయిందట. ఇవేవీ లేకుండా ఒంటరిగా జీవించిన మేల్ వార్మ్స్ ఎక్కువ రోజులు జీవించాయన్నది పరిశోధనల సారాంశం. మరి ఇది మనుష్యులకు వర్తించేది లేనదీ ఇంకా పరిశోధిస్తున్నారు.

- ఆదెళ్ల

వాళ్ల వదినతో వాదించింది. సుభద్రగారిక భరించలేకపోయింది. మాధవి చెంపలు వాయిచింది. నేనిక అక్కడుండలేక వచ్చేసా...”

అతను విమూఢినిలా చాలాసేపు కూర్చుండిపోయాడు.

“నువ్వు చెప్పినట్టు చేయడమే మంచిది. వెంటనే నెలపు పెడతాను. అటెటయినా వెళ్లిపోదా. తిరిగి వచ్చిన వెంటనే ఇల్లు మార్చేద్దామని. అప్పటికీ దారి లేకపోతే ఆ కాలే జీయే వదిలేస్తాను. ఈ ఊర్నించి వెళ్లిపోదాం. మంతుకుటుంబం నుంచి వచ్చిన ఓ ఆడ పిల్ల జీవితానికి మచ్చ వచ్చే పాపం మూటకట్టుకుని మనం ఇక్కడ వుండవద్దు.”

కమల ఇక తట్టుకోలేకపోయింది.

“నన్ను క్షమించండి. చేయని తప్పుకి మిమ్మల్ని అనవసరంగా నిందించాను” అంటూ అతన్ని కొగలించుకుని బావురుమంది.

కమలా వాళ్లక్కయ్య ఇంట్లో కొన్నాళ్ళు, వేణుపాల్ తల్లిదండ్రుల దగ్గర కొన్నాళ్ళు గడిపి పదిరోజుల తరువాత తిరిగి వచ్చారు. ఇక ఇల్లు మారిపోవాలి అని అనుకుంటూ తలుపు తెరిచిన వాళ్లకి గుమ్మంలోనే ఒక కవరు కనిపించింది.

కవరు మీద ‘కమలక్కకి’ అని వ్రాసి వుంది. దీనిగా అతనివైపు చూసింది కమల. భార్య పరిస్థితికి జాలిపడి “ఫర్వాలేదు చదువు” అని ఆమెను పొదవి పట్టుకుని కూర్చోబెట్టాడు వేణుగోపాల్. వణికి వ్రేళ్ళను బిగదీసుకుంటూ ఉత్తరాన్ని చేతబట్టుకుంది కమల.

అక్కా!

ఎదుగుతున్న పిల్లలు ఇద్దరు, పెళ్లికెదిగి తన మీద ఆధారపడివున్న చెల్లెలు ఒకతె-వున్న మనిషి పర స్త్రీ వ్యామోహంలో పడి కుటుంబ బాధ్యతని మర్చిపోతే అందులో భార్యకి అసలేమీ తెలీకుండా ఈ ఘోరం జరుగుతుంటే అది తెల్సిన వాళ్ళే చేయాలి? ఇది తప్పు అని ఆ మనిషికి చెప్పగలిగే పెద్దవాళ్లెవరూ లేనప్పుడు అది తెల్సిన ఒక్క మనిషి అతని కంటే బాగా చిన్నది అయినప్పుడు అందులో ఆ మనిషి అతని చెల్లెలే అయినప్పుడు ఏం చేయాలి? దురదృష్టవశాత్తు ఆ చెల్లెల్ని నేనే! అతను మా అన్నయ్య.

అశ్చర్యపోకు అక్కా. ఇది నిజం. ఆరునెలలుగా రోజూ ఆఫీసులో పని ఎక్కువగా వుందని అబద్ధాలాడుతూ కొన్ని రాత్రిళ్ళు ఇంటికి వాకుండా ఓ వన్నెలాడి వలలో ఇరుక్కుని గిలగిలలాడుతున్న మా అన్నయ్యని ఎలా ఇయట పడేలా చేయాలి? భర్త మీద ఎంతో నమ్మకం పెట్టుకున్న ఆ మహాఇల్లాలి మనస్సు నొచ్చుకోకుండా ఆ ముల్లుని ఎలా తొలగించాలి? నా చిన్నతనం నుంచి తల్లిని మించి తల్లి అయిన మా వదిన కంట నీరు చిందకుండా చూడవల్సిన బాధ్యత నాదికాదా!

గత పదిహేనురోజులుగా ఇదే నా ఆరాటం.

ఆవేళ మాస్టారు వసుచరిత్ర పాఠం చెబుతూ ‘పాఠసలోచన’ అన్న పదానికి అర్థం చెబుతుంటే చదుక్కున నాకో ఆలోచన వచ్చింది. కమలూర్తే కళ్ళబడితేనే సిగ్గులేదా అని అంటుందని భయపడ్డాడు రాజు చెలికాడు. ఇక నిజంగా సిగ్గుపడేంత పని చేస్తే ఏమవుతుంది?

మా అన్నయ్య తను చేస్తున్న పనికి సిగ్గుపడేలా చేయాలంటే ఇంట్లో వాళ్ళు సిగ్గుపడే పనిని నేనే ఏదోటి చేయాలి. చిన్న గీత పెద్దగీత సాహిత్య. అంతే!

అందుకే నేనే నాటకం ఆడాను. నా ప్రేమలేఖ నా కవిత్యం కాదు. మాస్టారు నా పుట్టిన రోజు కానుకగా ఇచ్చిన శేషేంద్రశర్మగారి కవితల్లో కొన్ని చరణాలు కూర్చితే తయారయిన లేఖ అది. నా ప్రేమలేఖ ఎంత కల్పనో నా ప్రేమకథ అంతే కల్పన.

నేనే రహస్యంగా మాస్టార్ని ఒప్పించి పెళ్లి చేసుకుని వుంటే మీరంతా ఏం చేసేవాళ్ళు అని మీ అందరితో అన్నయ్య ఎదురుగా అంత గట్టిగా వాదించింది ఎందుకనుకున్నావ్? ఈ మాత్రం దానికే నాది తప్పయినప్పుడు తను చేస్తున్నది మరికెంత పెద్ద తప్పో అన్నయ్యకి తెల్సి రావాలనే.

వదిన నన్ను కొట్టిన చెంపదెబ్బలు తగలవల్సిన చోటనే తగిలాయి. తన చెల్లెలు ఇప్పుడే అఘాయిత్యం చేస్తానని చెబుతోంది. రేపు తన కూతురు ఎదిగివచ్చి చెప్పకుండానే మరో ప్రళయం తెచ్చి పెట్టదని గ్యారంటీ ఏది?

ఇంటి యజమాని దారి తప్పుతుంటే ఇక పిల్లలకి సరైన దారి ఎలా కనిపిస్తుంది? నా కళ్లలో నీళ్ళు చూసిన అన్నయ్యకి తన తప్పు తెల్సి వచ్చి వుండాలి. పిల్లలు తప్పు చేయకుండా చూడవల్సిన బాధ్యత తెల్సి వచ్చి వుండాలి.

ఈ పదిరోజుల్లో మా ఇంట్లో ఎన్ని మార్పులు వచ్చాయనుకున్నావు? అన్నయ్య ఇప్పుడు ఇంటికి లేటంగా రావడంలేదు. ఈ నెల జీతం అంతా వదిన చేతుల్లో పెట్టేసాడు. సాయంత్రం వేళ పిల్లలెం చదువుతున్నారో అడుగుతున్నాడు.

ఆ మధ్య మా అత్తయ్య వచ్చినప్పుడు నా పెళ్లి సంగతి ఎత్తితే ‘ఇప్పుడప్పుడే దానికి పెళ్ళేమిటి అత్తయ్యా. చదువుకుంటోందిగా’ అని మామూలుగా అన్న అన్నయ్య ‘ఇక ఆలస్యం చేయడం మంచిదికాదు. తొందర్లోనే తొంబూలాలు పుచ్చుకుండాం రమ్మని అత్తయ్యకి చెప్పి వస్తా’ అని నిన్న రాత్రి వదినతో అంటుంటే విన్నా.

వల్లమాలిన సంతోషంతో నా మనస్సు ఉప్పొంగిపోయింది. ఎన్నాళ్ళుగానో మా బావ వ్రాసిన ప్రేమలేఖని సిగ్గుపడి పెట్టుక్కుర్చున్నా. రాత్రికి రాత్రి దానికి జవాబు వ్రాసే వరకూ మనస్సుండబట్టలేదు. ఈ శుభవార్త చెప్పాలని ప్రొద్దున్నే మీ ఇంటికి పరిగెత్తుకు వచ్చాను. మీరింకా తిరిగి రాలేదని మీ ఇంటావిడ చెప్పింది.

మిమ్మల్ని చూసేదాకా ఆగలేక ఈ ఉత్తరం వ్రాసి పెడుతున్నా.

మీకు తెలీకుండా మీరీ నాటకంలో మీ పాత్రలు ఎంతో గొప్పగా పోషించారు. నన్ను పెంచిన తల్లి కన్నీళ్లు చిందకుండా నా సమస్యని పరిష్కరించుకోగలిగాను. అందుకు మీకెంతో రుణపడి వున్నా. మిమ్మల్ని బాధపెట్టాను. అందుకు నన్ను క్షమించండి.

మీయందున్న చనువుకొద్దీ నేనింత సాహసం చేయగలిగాను. మీరెంతో గొప్ప మనసు న్నవారు. మరొకరయితే నేను చేసినదానికి ఎంత రాధాంతం జరిగేదో! ఇప్పుడు తల్లు కుంటే ఏదో భయంతో నాకొళ్లు జల్లుమంటోంది.

ఒకటి మాత్రం నిజం అక్కా! ప్రేమలేఖ వ్రాయటం వరకే నేను చేసింది. మాస్టారుకు కుంటున్నట్టు... కావాలని నేనలా దొడ్డోపడిపోలేదు. అదంతా యాదృచ్ఛికం.

నీ చీర కట్టుకున్నందుకు జరిగిన సంఘటనకి నేనెంతో సిగ్గుపడుతున్నా! నన్ను క్షమిస్తావు కదూ!

ప్రేమతో నీ చెల్లెలు!

-మాధవి

